No. 1803 Zaterdag 20 Juli 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een Gedenkdag

1868 -- 9 Juli -- 1918.

(*Slot.*)

Op den 26sten Juli, feestdag van de H. Anna, patrones van Curaçao, had in de kathedraal te Utrecht de plechtige bisschopswijding van Mgr. v. Ewijk plaats, een plechtigheid, waarvan de oude bisschopsstad sinds de dagen der Reformatie niet meer getuige was geweest. Uit geheel Nederland waren priesters en geloovigen saamgestroomd, om deze zeldzame luisterrijke gebeurtenis met eigen oogen te aanschouwen. Zijn Exc. Mgr. A. Bianchi, Pauselijk Internuntius in den Haag, Pater Rouard de Card, vriend van den wijdeling, daarvoor zelfs uit Berlijn overgekomen, woonden de plechtigheid bij.

De H. Wijding werd verricht door Mgr. Schaepman, Aartsbisschop van Utrecht, door Mgr. Wilmer, bisschop van Haarlem en Mgr. Kistemaker, oud-Vicaris Apostolicus van Curaçao. Tot wapenspreuk koos Mgr. zich de gedenkwaardige hoopvolle woorden, waarmede Paus Pius IX de Missie van Curaçao aan de Orde van Sint Dominicus had toevertrouwd: *In verbo tuo laxabo rete.* In den naam van Christus Stedehouder zou hij het net uitwerpen.

Bij Koninklijk besluit van 17 Juli 1869 werd Mgr. van Ewijk door de Hooge Regeering als Apostolisch Vicaris van Curaçao erkend, welk besluit hier door het Bestuur den 30 Augustus werd afgekondigd. Dezelfde pakketschoener, die het Koninklijk Besluit had overgebracht, voerde in de tweede helft van Augustus een menigte nieuwsbladen en brieven aan, die het heugelijk bericht aan geestelijkheid en geloovigen mededeelde. Ook de Pauselijke Internuntius meldde bij datum van 17 Juli het nieuws aan den HoogEerw. Heer J. C. Schermer, Administrator van het Vicariaat, er namens Zijn Heiligheid Paus Pius IX een gift van 500 gulden bijvoegend voor de bevolking van Aruba, die juist in die dagen door een vreeselijken hongersnood geteisterd werd.

Mgr. van Ewijk had oorspronkelijk het plan opgevat, om terstond na zijn wijding naar West-Indië te vertrekken, waar de verlaten kudde zijn komst reikhalzend te gemoet zag. Om die reden meende hij zelfs van de buitengewone eer als bisschop deel te nemen aan het Vaticaansch Concilie, dat op den 8sten December van dat jaar te Rome zou geopend worden, te moeten afzien.

„Ik heb besloten," zoo schreef Mgr. aan den Generaal zijner Orde, „zoo spoedig mogelijk naar mijn Vicariaat te vertrekken. Ik heb daarvoor reeds een plaats besproken op een schip, dat tegen het einde van September van Amsterdam daarheen vertrekken zal. Reeds 5 jaar is men daar zonder bisschop. Mijn geweten laat mij daaromtrent geen rust. Een vreeselijke hongersnood teistert in deze dagen Aruba, één der eilanden van mijn Vicariaat. In zulke hachelijke omstandigheden behoort de Herder zoo spoedig mogelijk te midden zijner kudde te zijn. Ik verzeker U, HoogEerw. Pater, dat het voor mij een zeer groot offer is afstand te doen van de grootste eer, waarnaar een priester kan verlangen, om te midden der Prinsen der Kerk deel te nemen aan een Oecumenisch Concilie. Evenzeer is het voor mij een groot offer te vertrekken zonder U terug te zien, zonder aan de voeten van den opvolger van den H. Petrus te hebben neergeknield om zijn zegen te ontvangen. Doch hoe het ook zij, ik ben bisschop, en als God mij tot het bisschopsambt geroepen heeft, dan is het op de eerste plaats om er ook de lasten van te dragen."

De Congregatie der *Propaganda Fide* liet hem echter weten, dat zulk een opvatting van zijn plicht in deze omstandigheid te streng was en dat zijn tegenwoordigheid, ook in het belang der Missie, een strenge eisch was. Mgr. onderwierp zich nu aan dat verlangen, vertrok naar Rome, nam deel aan de eerste zittingen, maar brandde intusschen van ongeduld om zijn arm volk ter hulp te snellen. Nog vóór het einde der Kerkvergadering vroeg Mgr. aan den H. Vader den Paus verlof om Rome te verlaten en naar zijn dierbare Missie te vertrekken. In Februari 1870 werd zijn verzoek ingewilligd en vertrok hij onverwijld naar Holland waar hij zich te zamen met twee andere missionarissen zijner Orde, Pater R. SCHRAAUWEN en H. BERGMANS en Broeder JOSEPH MARIA KÖLLER den 3den Juni aan boord van den Pakketschoener *Gouverneur de Rouville* voor de reis inscheepte, en na een voorspoedige reis van 37 dagen, den 11den Juli 1870 hier voet aan wal zette.

De vreugde, waarmede het Curaçaosche volk Mgr. en zijn medemissionarissen ontving, gaat alle beschrijving te boven. Gelijk Mgr. zelf een paar dagen later reeds aan den Provinciaal zijner Orde in een uitvoerig schrijven berichtte, kwamen bij aankomst van den schoener vele pontjes met vlaggen versierd hem te gemoet en bleven langs zij tot aan den wal. Daar had men tapijten op den grond uitgespreid en bevonden zich eenige notabelen der stad, onder wie de adjudant van den Gouverneur, de geestelijkheid en een groote menigte volks, die Mgr. ontvingen en verwelkomden. Daarna stapte Mgr. met Pater Bergmans in het eigen rijtuig van den Gouverneur, terwijl Pater Schraauwen en Broeder Jozef in een tweede rijtuig plaats namen en naar de St. Anna Kerk reden, om God te bedanken voor de voorspoedige reis. Daar sprak Mgr. de vergaderde menigte en de geestelijkheid toe en verzekerde hen, dat hij het bestuur der Missie op zich genomen had, bereid om niet alleen zijn krachten maar ook zijn leven er voor te geven. Hierna ontving Mgr. ten zijnen huize tal van corporaties en bijzondere personen ten gelukwensch; des avonds werd voor de bisschoppelijke woning muziek uitgevoerd en vuurwerk afgestoken.

*

Van dat tijdstip begon het moeizaam, doch gezegend Apostolaat van de zonen van St. Dominicus in deze kolonie. De Hollandsche provincie dier Orde had een zware taak op zich genomen, bovenmachtig zwaar voor haar schouders. Naar menschelijke berekeningen had zij onder dien last moeten bezwijken. Toen Mgr. van Ewijk kort na zijn aankomst in de kolonie, reeds om meer missionarissen vroeg om alle posten te kunnen bezetten, ontving Z.D.H. van den provinciaal in Holland ten antwoord, dat er voorloopig niet aan te denken viel. „Vergeet daarbij niet, dat elke pater, die wij voor de Missie afstaan een cadeau is, dat een kapitaal vertegenwoordigt van minstens 2000 gulden alleen aan studiekosten."

Reeds 5 maanden na aankomst stierf na een ziekte van enkele dagen aan de gele koorst de Eerw. Pater Bergmans, een man van buitengewone talenten, die gedurende drie jaren in het studiehuis der orde het Professoraat in de wis– en natuurkunde had waargenomen en op wien men alle verwachtingen gebouwd had. Die plotselinge dood, die gevreesde ziekte hadden de moedigsten moeten afschrikken en toch boden zich onmiddelijk verschillende paters in Holland vrijwillig aan om diens plaats aan te vullen, waarvan reeds het jaar daarna twee werden uitgekozen, de Eerw. Paters H. van den Heiligenberg en L. Mulder, om de andere missionarissen het werk te gaan verlichten.

Paus Pius IX had tot vertrouwen aangespoord, de Provinciaal had geantwoord: „Laten wij hopen tegen alle hoop in. God zelf zal alles ten goede regelen." En God heeft werkelijk op zichtbare wijze alles ten goede geregeld.

Van dien tijd af dagteekent de hoogere opbloei en vooruitgang der Orde van den H. Dominicus in Nederland, zelfs in die mate dat zij in den loop dier vijftig jaren in staat bleek 73 paters, waaronder 5 bisschoppen, naar de Missie van Curaçao te kunnen uitzenden en zelfs nog twee andere Missies van Porto Rico en Denemarken op zich kon nemen, ongerekend nog de vele priesters, die zij aan buitenlandsche studiehuizen, Universiteiten, missies enz. enz. heeft afgestaan.

Gods zegen had het onbeduidende mosterdzaadje zijn overvloedigen wasdom gegeven.

P. A. E.

ONZE BEGROOTING

IN DE STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Het onderzoek van dit wetsontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen.

Algemeene beschouwingen.

Algemeen betuigde men zijne ingenomenheid met den goeden loop, dien de zaken in deze kolonie in den laatsten tijd blijkbaar nemen. De oprichting van de Curaçaosche Petroleum–Maatschappij en van de daarmede samenhangende Curaçaosche Scheepvaart–maatschappij beloven veel voor de toekomstige ontwikkeling van Willemstad.

De verschillende maatregelen, door den Minister bij deze begrooting voorgesteld of in uitzicht gesteld, vonden eveneens algemeene instemming.

Over het financiëele stelsel werden gelijke bezwaren geuit als omtrent de begrooting van Suriname voor het loopende dienstjaar zijn ter sprake gebracht.

Eenige leden achtten het om verschillende redenen niet juist gezien om de vacante plaatsen voor leden van den Raad van Bestuur aan te vullen, gelijk vaak geschiedt, met hoofdambtenaren, over wier adviezen de Gouverneur toch reeds kan beschikken.

Algemeene instemming vond de eindelijk doorgevoerde rationeele verhooging der traktementen van ambtenaren, waarvoor ongeveer f 110,000 zal noodig wezen. Wel uitte men zijne bevreemding, dat de traktementen van gezaghebbers der eilanden bleven beneden die van predikanten en zelfs van hoofdonderwijzers 1ste klasse op Curaçao.

Het verleenen van vrijen overtocht, ook voor de meerderjarige kinderen van terugkeerende ambtenaren, werd billijk geacht.

Op meer decentralisatie der Bovenwindsche eilanden werd aangedrongen en in overweging werd gegeven om de Raden van Politie aldaar aan te vullen met enkele door den

HET KLIMAAT.

Ga je naar de Noorpool, dan zult ge er ook wel op gekleed zijn in pels en berenmuts; maar uit de tropen naar het Noorden trekkend, schijnt men er niet altijd aan te denken, dat men binnen een paar dagen in de kou zit, in sneeuw en ijs.

Medelijden had ik met die arme Portorikeinen in lichte, dunne zomerpakken, en met een fijnen Panama op het hoofd.

Die dachten zeker, dat het altijd zomer bleef.

Nog geen drie dagen waren we van San Juan verwijderd, toen het al aardig frisch begon te worden. De overjassen werden voor den dag gehaald. Den vijfden en zesden dag na ons vertrek van Portorico was het bepaald koud, ijskoud, vriesweer. 't Was einde Maart.

De *Philadelphia* heeft een centrale stoomverwarming, in iedere hut ziet men ten minste de geleiding ervan, maar de buizen bleven koud, terwijl de passagiers liepen te bibberen als sidderalen.

Kolennood, oorlogstijd, weet ik, wat al diepzinnige troostwoorden ons werden toegevoegd; maar koud waren we, en koud bleven we. Zonder daadwerkelijke hulp, waar helpen mogelijk is, laat een troostwoord u koud.

De Hollanders aan boord hadden zich wijselijk in *Jaeger* gestoken. Warme onderkleeding is het beste voorbehoedmiddel tegen guur weer op zee. Geen dikke jassen, en bouffanten kunnen het gemis daarvan vergoeden. Degelijke onderkleeding is onontbeerlijk op reis naar het Noorden, ook in de zoogenaamde zomermaanden.

Ik zeg dit met nadruk, omdat ik gezien heb, hoe niet voldoende ingelichte Zuiderlingen geleden hebben van de kou op zee.

Op het land, in New York speciaal, is het klimaat erg grillig en vertoont de grootste tegenstellingen.

Twee dagen na aankomst was het liefelijk lenteweer.

Lente!

Neen, ik waag me aan geen beschrijving! Maar hoe ik genoot op dien eersten heerlijk helderen dag, vol frissche vroolijkheid en jong jolig leven, terwijl boomen en planten te koesteren staan in klaren zonneschijn, onder het zingen der vogelen, hoog opwiekend in de diep blauwe lucht.

De zon, in de tropen altoos gemeden, wordt opgezocht, verkwikt en verjeugdigt ons hart, doorstraalt en doortintelt ons bloed, geeft kleur en gloed weer aan ons verbleekt gelaat. De kracht herleeft, herwonnen levenskracht, de slappe spieren stalen, men wil weer loopen en springen in Gods lieve, vrije natuur.

Met welk een genot keert men huiswaarts, als men zich weer eens moe voelt zonder afgemat te zijn. De aderen zwellen, het bloed stroomt weer vrij en frank. Men ademt dieper, de borst verruimt zich, het is, alsof men het leven weer indrinkt in volle frissche teugen.

O, hoe heerlijk zal het morgen zijn, als de dikke boomknoppen openbarsten en de teeder groene blaadjes zich ontvouwen!

Morgen?

Somber triestige lucht, vuil, vies weer; gure wind, regen, hagel, sneeuw. Kil, koud! Een gevoel of men bevriest in de hooge ijzige huizen, waar de verhitting was afgesloten om het mooie weer van gisteren.

Men wil eruit, zich warm loopen. De wind beneemt u den adem, en geeselt u den hagel in 't gezicht.

De trottoirs, en asphaltstraten zijn glibberig glad.

Het gaan wordt u moeilijk en is niet zonder gevaar van te vallen.

Brrr! wat een land!

Dan, heilig Curaçao!

Zóó was het in de eerste dagen van April.

En later?

De mooie dagen werden menigvuldiger, hielden langer aan, volgden elkander geregelder op. Maar toch, grillig en ongestadig was het weder. Er op staat maken kon men nimmer.

Ging men uit in overjas, dan kreeg men het te warm, liet men zijn jas thuis, dan leed men van de kou.

Op één en denzelfden dag wisselde het weer gestadig.

Ook was het verschil zeer groot binnen New York zelf en daar buiten.

In een paar kwartier brengt de Subway of de Elevated u mijlen ver weg, naar het strand, aan de baaien, in bosschen of parken.

Zoo herinner ik mij den 24sten Mei. 't Was warm in New York.

Op Conney-Island werd het badseizoen geopend.

We hadden al zoo lang gewacht met er heen te gaan en we wilden het toch zien. We wilden weten, of het nu werkelijk zoo mooi was, als de roep welke er van uitging.

Wij er heen in Elevated.

Ha, hoe heerlijk! De frissche zee bries woei koelte toe in den benauwden stampvollen tram!

Natuurlijk, het was een open tram, het zomerseizoen begon!

't Werd onder het rijden toch wel wat al te frisch. Hoe dichter bij we kwamen, des te kouder werd het.

Behagelijk knoopte ik mijn overjas dicht. Mijn vrienden hadden me eerst uitgelachen en me voor Eskimo gescholden. Ze benijdden me nu in stilte en hadden wat graag hun overjas bij zich gehad.

Op Conney-Island, een straat met niets dan houten uitspanningslokalen aan weerszijden, waren duizenden menschen bijeen. Loopen kon men er niet, de menschenmassa was dicht aaneengedrukt en bewoog zich voetje voor voetje, aan den eenen kant links aan den anderen kant rechts vooruit. De tentbazen schreeuwden, de muziek toeterde, de bellen luidden. Het rumoer omringde u van alle zijden; het lawaai viel daar nog overheen.

De auto's bromden zonder ophouden.

We schoten een zijstraat in, naar de zee, naar het strand, waar de badhuizen staan.

Brrr! wat een koude wind!

Maar, het badseizoen was geopend, en dus, er waren Amerikanen aan 't baden.

Arme zwemmers! In 't water hadden ze pret, naar 't scheen, maar bont en blauw van de kou liepen ze te bibberen, als ze er uit kwamen, en klappertandden om er medelijden mede te krijgen.

En 't was toch zoo warm in New York!

Nog later, 't was al begin Juni, op een heeten Zaterdagachtermiddag zouden we per stoomboot het Manhattan-eiland rondvaren, eerst den Eastriver, dan den Harlemriver, en eindelijk den Hudson op.

Zeldzaam mooi was het gezicht op NewYork van uit de haven, prachtig de aanblik der rivieroevers, maar al het genot werd bedorven door den guren kouden wind. Groepje na groepje verlieten we het uitzicht dek en verscholen ons achter kajuit en stoompijp, tot we ten slotte grootendeels te samen zaten beneden in het salon.

De vaart op den Hudson, den Amerikaanschen Rijn, wordt u beschreven als een wereldwonder. Als men dát niet gezien heeft, heeft men niets gezien. Zoo iets mag men niet nalaten op straffe van later te moeten hooren, dat men bij zijn bezoek aan NewYork 't voornaamste heeft gemist.

't Was werkelijk mooi aan den eenen kant de reuzenstad met haar hooge gebouwen te zien, en aan den

Gouverneur te benoemen leden. Kan de in de St. Martin Day by Day van 3 Februari 1917 geuitte klacht juist zijn, dat genoemde gezaghebber pressie uitoefende bij de verkiezing van leden van dien Raad? De wensch werd uitgesproken, dat zooveel mogelijk de uitoefening van het gezag alhier zoowel als op de Benedenwindsche eilanden aan ambtenaren uit Nederland zou worden opgedragen. Andere leden konden in het algemeen de wenschelijkheid hiervan niet inzien.

Om de passieve handelsbalans der Benedenwindsche eilanden te verbeteren, waar tegenover een invoer van f 6,153,800 in 1916 en van f 4,665,400 in 1915 slechts staat een uitvoer van resp. f 2,418,350 en van f 2,338,400, werd het noodig geacht de ontwikkeling der industrie zooveel mogelijk te bevorderen. Daarvoor zou dienstig kunnen zijn het bakken ook van pannen op Bonaire, waar de steenbakkerij reeds thans aan velen geregeld arbeid verschaft, zoodat minder emigratie naar Venezuela en elders plaats heeft.

De hoedenvlecht-industrie, die in normale tijden eene verblijdende vlucht heeft genomen, kan nog worden gesteund door het in 't leven roepen van coöperatieve vereenigingen voor aankoop van grondstoffen en voor verkoop van producten. Gaarne ontving men het verslag, over deze aangelegenheid door eene commissie uitgebracht. Voor beter vlechtstroo moet worden gezorgd en voorschotten dienen te worden gegeven tot aankoop van naaimachines.

Artikel I.

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

Art. 11. Door het steeds uitstellen van den aankoop van een stoomschip voor de verbinding van de Benedenwindsche met de Bovenwindsche eilanden is de prijs van zulk een vaartuig thans hoog gestegen en is men genoodzaakt met groote kosten een zeilschoener te huren. Gevraagd werd, of niet met een motorschoener kan worden volstaan en tegen welken prijs deze thans verkrijgbaar zou zijn.

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezen.

De misbruiken van gedwongen winkelnering dienden te worden belet. Ook het misbruik van zoogenaamde „bakjes" (loopjongens en meisjes) schijnt nog niet afdoende te worden tegengegaan.

Afdoende reorganisatie der politie kan alleen worden verkregen door daarin betere en meer degelijke elementen op te nemen.

Tot bevordering van eene meer eenvoudige en snelle rechtspraak acht te men het plaatsen van een rechter op een der Bovenwindsche eilanden noodig en nuttig; doch onderscheidene leden zouden aan het gezonder en beter gelegen St. Eustatius boven St. Martin de voorkeur geven.

Art. 18. Is den Minister iets bekend van de ernstige aanklachten, geuit in de vergadering van den Raad van Politie van St. Eustatius op 29 December 1916, over de gedragingen van den Officier van Justitie aldaar?

IVde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

De tarieven voor telegrammen naar het buitenland werden veel te hoog geacht.

Vde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Het aantal kinderen, dat de scholen bezoekt, is naar verhouding niet groot, en het schoolverzuim talrijk, zoodat naar het oordeel van sommige leden leerplicht, gepaard gaande met voorziening in schoolkleeding en voeding, gewenscht is. Zijn de schooluren (één doorloopende tijd) wel practisch geregeld?

Ook achtte men betere leerkrachten wenschelijk, terwijl eenige leden bezwaar hadden tegen het gebruik van het Nederlandsch als voertaal.

Hooger subsidie aan de particuliere scholen, zoo niet volledige gelijkstelling als in Nederland, werd billijk geacht, ook omdat openbaar onderwijs veel hoogere offers van de schatkist zou vorderen. Men vroeg, of wellicht geen voorstel daaromtrent van den Gouverneur was ontvangen.

Is het juist, dat de resultaten van de Prins Hendrikschool veel te wenschen overlaten?

VIde AFDEELING.

Landbouw.

Aan het zoogenaamd „weiderecht" dient een eind te worden gemaakt en aan de opwonenden der plantage niet belet te worden een eigen grondje te verkrijgen. Worden de klachten, opgenomen in de Amigoe de Curaçao van 20 October 1917, juist geacht?

Wordt de aanplant van de feteritamaïs naar krachten bevorderd en zijn de ziekten der katoencultuur op St Eustatius bereids in studie genomen en maatregelen ter bestrijding daarvan voorgeschreven?

Worden proeven genomen met het ter plaatse fabriceeren van looistof uit de dividivipeulen?

VIIde AFDEELING.

Burgerlijke geneeskundige dienst.

Gevraagd werd, of de ontwerpverordening van den Gouverneur (Sept. 1917) reeds is doorgevoerd en of voor de daarin vastgestelde traktementen der geneesheeren bereids gegadigden werden gevonden.

De strijd tegen venerische ziekten dient met meer kracht te worden aangebonden. Ook behoort voor gezond drinkwater te worden gezorgd, niet alleen in de haven van Willemstad, doch ook elders, o. a. op Aruba en Bonaire.

VIIIste AFDEELING.

Openbare werken.

Op hoeveel worden de totale uitgaven voor verbetering van de haven te Willemstad geraamd? Onteigening ten algemeene nutte zal, naar de meening van eenige leden, voor de terreinen aldaar en langs het Waaigat onvermijdelijk zijn.

Voor het onderhoud der wegen op het eiland Curaçao dient meer geld beschikbaar te worden gesteld, en niet minder voor alle drie de Bovenwindsche eilanden.

Art. 92. Blijkens het op blz. 9 van de Memorie van Toelichting medegedeelde zouden eenige ambtenaren van 's Rijks Waterstaat ter beschikking van den gouverneur worden gesteld tot het onder leiding van den Directeur van Openbare werken op Curaçao instellen van een plaatselijk onderzoek in hoeverre het in technisch en geldelijk opzicht mogelijk zal zijn de reede van het eiland St. Martin dermate in te richten, dat het eiland een gedeelte van het scheepvaart verkeer tusschen Noord-Europa in het algemeen en Nederland in het bijzonder eenerzijds, en de landengte van Panama anderzijds, tot zich kan trekken.

Men vroeg, of de bedoelde ambtenaren reeds zijn aangewezen en de commissie reeds aan het werk is.

Art. 107bis. Men sprak de verwachting uit, dat de nieuw op te richten weerkundige dienst ook dienstbaar zou worden gemaakt voor zaken den landbouw betreffende.

Artikel III.

Middelen Curaçao.

Voor eene meer rechtvaardige verdeeling der lasten naar de draagkracht werden door eenige leden noodig geacht eene verhoogde inkomstenbelasting met sterker progressie, benevens het invoeren van eene vermogensbelasting en eene verzwaring van de successiebelasting. Verhooging van den accijns op gedistilleerd, van de belasting op automobielen, benevens de invoering van eene belasting op de publieke vermakelijkheden (vooral bioscopen) werden wenschelijk geacht. Verzwaring der heffing van haventerreinen in particulier bezit verdient aanbeveling, terwijl afschaffing van het bruggegeld te Otrabanda dringend noodzakelijk mag worden genoemd.

Aruba.

Uitdiepen van de Paardenbaai diende, naar het oordeel van sommige leden, niet langer te worden uitgesteld. Ook behoorden maatregelen te worden genomen tegen verdere vernieling van het houtgewas. Dit zoude doeltreffend kunnen geschieden door het verplichtend stellen van speciale aanplantingen voor het brandhout, benoodigd bij de Aloëbereiding.

Bonaire.

Is de door een storm weggeslagen boei reeds vervangen en is het leggen van eene tweede boei niet noodzakelijk?

Men verwees hierbij naar de vergadering van den Raad van Politie van 13 December 1916.

St. Eustatius.

Verbetering der watervoorziening en het aanschaffen van een motor pomp als beweegkracht voor de klein-industrie en het opvoeren van water in Oranjestad, werden ernstig aanbevolen.

Aldus vastgesteld den 11den Mei 1918

Kappeyne van de Coppello
Van der Does de Willebois.
De Waal Malefijt.
Van Kol.
Staal.

Nog altijd:
De verkoop van West-Indië.

Wij hadden gedacht, dat na de verklaringen van de Ministers van Buitenlandsche Zaken & Koloniën, inhoudende, dat Holland er niet aan denkt, welk deel dan ook van zijn koloniaal bezit aan een buitenlandsche mogendheid te verkoopen, — dat thans aan alle geschrijf over dit punt een einde zou zijn gemaakt. Doch als verdwaalde vogels duiken hier en daar nog enkelingen op, die meenen, dat hun geluid toch ook nog moet gehoord worden, dat hun argumentatie misschien een herzien van de ministerieële beslissing in de hand kan werken.

Zoo schreef een inzender in de „Financier", dat de Hollandsche Regeering Suriname, het blok aan 't been, maar van de hand moest doen en inruilen tegen een Amerikaansche milliard-dollar-chèque, doch Curaçao „met zijn vergroote haven, van beteekenis voor de scheepvaart van de Westkust van Africa en de Oostkust van Z. Amerika op de Westkust van laatstgenoemd continent" wil hij niet gaarne verkocht zien. Ook om wille van de zich hier bevindende petroleum-raffinaderijen, waardoor onze kolonie zich vooruit kan werken onder het jaarlijks slinken van haar budget-tekort, mag ten opzichte van Curaçao niet aan verkwanselen gedacht worden. Zeer gevoelig!

Maar Suriname, door hem genoemd „het Nederlandsch Guinea" gelegen tusschen Fransch en Engelsch „Guinea", heeft voor hem niet die beteekenis, dat Holland met een „trotsch gebaar" zou mogen afzien van den verkoop van dit „voor Europeanen bijna onbewoonbaar gewest."

't Is te hopen voor dien inzender, dat hij de rede van den heer van Kol gelezen heeft, waarin deze in de Eerste Kamer op 15 April j. l. over de kennis onzer landgenooten van de West-Indische koloniën zeide:

„......Ik heb in het Voorloopig Verslag voornamelijk willen wijzen op de noodzakelijkheid, om meer kennis van onze West-Indische Koloniën te bevorderen. Aan de overzijde van het Binnenhof is zoo juist de begrooting van Curaçao aangenomen, maar wanneer daar eens iemand als schoolmeester was opgetreden en de vraag had gesteld: noem de in de Caraïbische Zee gelegen en aan Nederland behoorende eilanden met de hoofdplaatsen, dan zouden van de 100 leden waarschijnlijk zeer weinigen daarop een antwoord hebben gegeven. De onkunde omtrent onze West Indische koloniën in ons geheele land is phenomenaal. Zelfs heeft eens een minister, gelukkig al vele jaren geleden, van die onkunde blijk gegeven, door te spreken van Curaçao als de hoofdstad van Suriname."......

Misschien kan bovengenoemde financier zich door het aanschaffen van een atlas en een weinig literatuur over West-Indië wat beter op de hoogte stellen van de aardrijkskunde en de economische beteekenis van onze zuster-kolonie.

***

De heer J. H. J. Hamelberg te Soest zond ons een overdruk van zijn artikel in de Indische Mercuur van 22 Maart 1918. Deze heer breekt daarin een lans voor het behoud onzer kolonie Curaçao en trekt te velde tegen al degenen, die om financieële, economische of moreele redenen ons gewest aan den grooten buurman in het Noordwesten willen overdoen.

De reeds bekende argumenten over den stoffelijken vooruitgang worden aangehaald en zoo volledig mogelijk opgesomd. De grootere bloei van den landbouw op Curaçao, de ontwikkeling van handel en scheepvaart in verband met het Panama-kanaal, de exploitatie van de phosphaatbeddingen op Curaçao, Aruba en Bonaire, de groote deposito's zwavel op Saba aanwezig, de mangaan-vondsten op St. Martin, de titaan-magneetijzererts en de uitgestrekte tras-lagen op St. Eustatius, de goudvoorraad in den bodem op Aruba.

„Zijn niet," aldus de schrijver „de Bahama-eilanden door de sisalkultuur en de sponsenteelt van een armoedige in een welvarende kolonie herschapen? Waarom kan dan een zelfde resultaat niet worden bereikt op onze Benedenwindsche eilanden, die, wat bodem en klimaat betreft, zooveel overeenkomst met de Bahamaeilanden vertoonen? Zullen mettertijd ook niet de katoen- en sisalkultures op St. Eustatius en St. Martin, de bananen- en ananasteelt op Saba, de aloëcultuur op Bonaire en Aruba, de sisalkultuur op Curaçao aan de kolonie een onafhankelijke financieële positie kunnen verzekeren?"

Hier is een man aan het woord, die onze kolonie uit eigen jarenlange ervaring kent en aan wiens woord een groote waarde en gezag mag worden toegekend. Wij hopen, dat naar de stem van zulke mannen méér geluisterd worde dan naar het marktgeschreeuw van de weinigen, die onze kolonie niet kennen dan uit een oppervlakkig artikeltje en alleen oog hebben voor den glans van een zak goud, waarvoor zij een land met de bewoners willen verkoopen, als ware het een gewoon handelsartikel.

DE OORLOG.

Wie spreekt er vandaag over vrede? Nog nooit heeft de oorlog zoo fel gewoed als juist in deze dagen; de krijgsgod der heidenen, Mars, zou, wanneer hij werkelijk bestond, geen volmaaktere vereering kunnen wenschen. De kanonnen bulderen over de landen van Europa, Azië en Afrika en op acht fronten staan de tot de tanden gewapende krijgers tegenover elkaar, of liever rennen zij tegen elkander in. Oorlog in Frankrijk, oorlog in Italië, oorlog in Albanië; gevechten in Rusland, in Siberië, Macedonië en aan den Jordaan.

't Schijnt, dat de oorlogsfurie thans eerst een begin heeft gemaakt en al het vroegere met minachting wordt afgewezen als kinderspel en voorproef.

In Siberië, waar Japan achter de schermen werkt, is de strijd ontbrand tusschen de Oostenrijksche Tsjechen en Slaven, die er als krijgsgevangenen waren met de Russische Socialisten eenerzijds en de vrijgelaten Duitsch-Oostenrijksche gevangenen met de Bolsjewiki aan den anderen kant. Japansche en Chineesche hulptroepen staan eerstgenoemden terzijde, terwijl men bij Engeland heeft aangeklopt om haastig zijn koloniale soldaten daarheen te verzenden. Aan het hoofd der Entente-gezinden staat generaal Dietricks, ex-aanvoerder der Russen in Galicië. De telegrammen harmonieeren niet aangaande den uitslag van den strijd.; misschien, dat beide partijen eenige successen kunnen crediteeren; de Tsjecho-Slavoniërs wonnen een slag aan het Baikal-Meer, terwijl de Duitschers—Bolsjewiki hun vijanden klopten en den weg naar Wladwostok vrijmaakten. Aldus is d[...] nieuwe republiek Siberië, waar d[...] vice-chef van den Oosterspoorwe[...] Hovarth de eerste president gewo[...]den is, onder krijgsrumoer gebore[...] Dadelijk is dit voorbeeld gevolg[...] door een klein Russisch gebied i[...] Noord-Rusland, waar dit land aa[...] Azië grenst, zoodat wij in deze klein[...] republiek Wogdaczese een staatsi[...]stelling meer ter wereld kennen.

Deze afbrokkeling van het oud[...] Rusland gaat volgens lijnen van g[...]leidelijkheid geheel overeenkomstig d[...] Bolsjewiki-beginselen. Doch ook hi[...] is de natuur sterker dan de lee[...] Waar opstand of losscheuring dreig[...] waar volkeren onder hun ijzeren ar[...] wegschieten, daar laten zij hun vui[...]ten zien. Zoo ook thans weer t[...] Moscou. De Socialisten wilden zic[...] niet meer voegen naar het wette[...]stelsel der Bolsjewiki en zetten ee[...] contra-revolutie op touw. Maar ja wel! dat ging alle perken te buiten. Dezelfde methode, die verheerlijk[...] werd, toen de heeren zelf den chao[...] in Rusland teweeggebracht hebben e[...] daardoor op het kussen kwamen doet geen opgeld meer wanneer ee[...] ander er ook gebruik van wil maken. De een mag een koe stelen e[...] de ander mag nog niet over he[...] hekje kijken.

Thans woedt de burgeroorlog om het bezit der stad en naar de laatste berichten verluiden, delven d[...] socialisten-revolutionairen (eigenlijk contra-revolutionairen) het onder spit, zoodat Chernoff, hun leider die aan het hoofd van een gewa[...]pende boerenbende naar Moskou oprukt, wel haast mag maken, wil hi[...] nog op tijd komen.

De Mirbach-affaire, de zaak van den vermoorden Duitschen gezant, heeft eigenlijk den knuppel in het hoenderhok geworpen. Over de reden van dien moord loopen de meeningen nogal uiteen. De Entente-bladen geven aan, dat dit het beste bewijs is, hoezeer het Russische volk de Duitsche dwingelandij moede is, terwijl de Germaansche pers, onderling oneens, de schuld geeft aan de Entente, die met geld een partij zou hebben opgericht tegen de Duitschers en waarvoor Engeland alleen 40 millioen roebels moet hebben gestort; anderen keeren de rollen om en denken, dat het volk eigenlijk genoeg van de Bolsjewiki had en daarom den vriend van deze, graaf Mirbach, heeft doen vermoorden.

Weer anderen zien achter de moordenaars de groot-kapitalisten en landeigenaars, die door een nieuwen oorlog wederom hun vroegere macht in handen willen krijgen. Er zijn er nog, die in dit alles een groote anti-sovjetsbeweging zien enz. Zooveel hoofden zooveel zinnen. Misschien, dat de toekomst dien sluier oplicht.

De Oekraine staat weer in lichterlaaie. Opnieuw heeft de oorlogsbrand er om zich heen gegrepen, nu naar aanleiding van de weigering der boeren, om hun graan aan de Duitsche requisiteurs uit te leveren. Wat er op zoo'n manier overblijft van den vrede, den eersten vrede, door von Kühlmann tot stand gebracht?

Von Kühlmann! De begaafde, nog jonge diplomaat, die zooveel beloofde voor zijn vaderland, is heengegaan na zijn sporen te hebben verdiend. Toen de oorlog uitbrak, was hij attaché bij von Lichnowsky in Londen, waar hij zijn best heeft gedaan om Engeland buiten den oorlog te houden. Daarna bekleedde hij de gezantschapsposten in Holland en Konstantinopel en werd hij de opvolger van von Jagow als staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken in Duitschland. Zijn begaafdheden op diplomatiek terrein, die hem deze snelle promotie bezorgden, hebben zich niet verloochend bij de vredestractaten met de Oekraine, met Rusland, Finland en Roemenië. Of hij gevallen is als slachtoffer van de Pan-Germaansche actie, die hem reeds lang als te gematigd uitschilderde, als den man van „geen annexaties, geen schadeloosstelling" (ofschoon de praktijk wel eenigszins anders was!) weten we niet. Von Hertling heeft gezegd en de Duitsche pers luidde niet anders, dat er alleen een wisseling van persoon geen verandering van systeem zou plaats hebben. Maar von Kühlmann is heengegaan en kan thans Graaf Czernin de hand reiken, zijn medehelper op de eerste vredesconferentie in het Zuid-Oosten.

De opvolger van von Kühlmann is nog niet benoemd, doch algemeen en als den eenigsten candidaat wijst de Duitsche pers admiraal von Hintze aan, thans gezant te Christiania. Van hem luidt het, dat hij geen militairist is, terwijl de Noorsche bladen hem den lof toezwaaien niet aan de zijde der pan-Germanisten te staan. Wij kunnen slechts hopen, dat deze man den vrede ijverig zal voorbereiden.

Dat Duitschland dien vrede zoo voordeelig mogelijk voor zich zelf tracht te doen worden, bewijst weer het opnieuw ingezette offensief in het

---

anderen kant de steil oploopende rotsen, de Pallisaden. De bruine steenklompen als torens zoo hoog, zijn door de natuur van boven naar beneden zoo regelmatig gescheurd, dat zij inderdaad den indruk wekken, of daar een hooge palen borstwering de breede wateren van den Hudson tegenhoudt. Pallisaden is daarom wel de gejkte naam van den linkeroever tegenover de stad. Later worden beide hooge oevers wat lager, zijn rijker begroeid, en als bezaaid met prachtige villa's, weelderige parken en tuinen, die u werkelijk aan Duitschlands Rijn herinneren.

De praktische Amerikaansche handelsgeest bouwde een menigte van industrieplaatsen langs deze goed bevaarbare rivier, zoodat de vaart over den Hudson rijk is aan afwisseling en voortdurend uw aandacht boeit. De booten zijn ingericht voor 3000 man en van het meest moderne comfort voorzien, een echt drijvend hotel met een paar honderd kajuiten. 's Avonds van acht tot tienen werpt een sterk zoeklicht zijn stralenbundel en belicht telkens een interessant stukje natuur, rotspartijtje, boomengroep, waterval, stedenbouw. Die schitterende lichtbeelden in den donkeren nacht verplaatsen u in een tooverland. Maar de kou verjaagt u, vóór dat het mooiste is genoten en dwingt u naar kooi te gaan om uw verstijfde leden wat te verwarmen.

Zoodat we maar zeggen willen, dat het klimaat van NewYork zeer ongestadig is.

En nu hebben we nog niet eens het ergste meegemaakt. In den winter moet het er vreeselijk koud zijn. Twintig, dertig graden onder nul, is dan geen zeldzaamheid.

Aan die uiterst gestrenge winters beantwoorden natuurlijk ondragelijk heete zomers.

Half Juni zijn we vertrokken, en toen hadden we al een paar dagen van 88 en 96 graden gehad. Maar echt zomer was het toen nog niet!!

Men kan zich dus voorstellen, hoe moeilijk het is voor den vreemdeling, inzonderheid den Tropenmensch, zich aan dat klimaat te gewennen en zich overeenkomstig de eischen en grillen der natuur te kleeden.

Longontsteking heeft men gauw genoeg opgeloopen. Men zij dus voorzichtig en zorge vooral voor degelijke onderkleeding.

Neemt men dien noodigen voorzorg in acht, verdraagt men een weinig de warmte en kou, dan voelt men zich te NewYork zoo lekker als kip, herstelt zijn gezondheid in een minimum tijds, en komt wonder gauw weer op krachten. De ongestadigheid van het klimaat schijnt het gestel te verharden door de telkens afwisselende reactie.

W.

Westen. Een periode van betrekkelijke rust, gedurende welke de Franschen eenige kleinere voordeelen behaalden, de Amerikanen hun posities verbeterden en door schermutselingen en patrouille-jachten binnen een maand 5400 gevangenen maakten, is thans geëindigd. In den morgen van den 15en hebben de Duitschers na een intens bombardement, hun langverwacht offensief, het derde in dit jaar, ingezet. Brachten de twee vorige in het begin, wanneer de verrassing nog een groote rol speelt, hun een belangrijk succes, thans, zoo melden de Fransche telegrammen, is het resultaat van den eersten aanval zelfs geen meter grond. Ingezet op het frontdeel Rheims-Argonne, van Chateau-Thierry tot Mains de Massiges, over een afstand van 50 mijlen, konden de Duitschers bij den eersten stormaanval de Marne oversteken, doch spoedig werden zij over deze rivier teruggeworpen en lieten zij 1500 gevangenen met een Brigade-staf in handen der Amerikanen.

Ludendorff is dus dezen keer niet gelukkig geweest. Zonder nog geloof te slaan aan de berichten uit Genève, dat Hindenburg in een hospitaal ligt wegens overspanning en een uit Amsterdam, dat de veldmaarschalk aan een beroerte is gestorven tijdens een heftig dispuut met den Keizer, berichten, die wij als sensatie-wekkend beschouwen, vragen wij ons toch af, waarom Ludendorff de operaties leidt en meenen wij in deze eerste krachtsmeting de vaste, geniale bestuurdershand te missen van den held der Masoeren.

De Italianen hebben van het front in hun vaderland een neven-operatietooneel gemaakt. Ten Westen van Görz wisten zij met behulp der Franschen, hun posities nog wat te verbeteren, doch aan de Brenta en de Piave staat het groote krijgsbedrijf bijna stil. Een voorbereiding voor een nieuwe phase?

In Albanië echter toonen zij, dat succesvol offensief-voeren een gave is, waarvan hun huidige leiders niet verstoken zijn. Gestadig dringen zij vooruit, veroverden de steden Berat en Fieri, terwijl hun smaldeelen ter zee de gevechten ter land krachtig ondersteunen. Leygues, de Fransche minister van Marine, deelde deze week dan ook mede in de Fransche Kamer, dat de Oostenrijksche vloot in haar oorlogshaven zit opgesloten en dat de onderzeeërs der Donau-Monarchie uit de Middellandsche Zee verdreven zijn. Een kleine repetitie van het geval Zeebrugge?

Van de Oostenrijksche troepen hooren wij weinig, alleen, dat er hier en daar ernstige muiterijen zouden zijn uitgebroken, o. a. in Servië, die eerst na een hevig bloedbad zijn bedwongen. Hetzelfde wordt van de Turken in Klein-Azië gemeld. Misschien dat dit opstootjes zijn van enkele afdeelingen, want muiterij en rebellie op groote schaal onder de Turken rijmt niet met het bericht, dat zij in den Kaukasus en in Klein-Azië vooruitgaan en de kusten van de Kaspische Zee bemachtigd hebben. Tot zulke prestaties plegen muitende troepen niet in staat te zijn.

De Engelschen, die in Macedonië een offensief zijn begonnen van Saloniki uit, waarschijnlijk om de Duitschers en Bulgaren daar te binden en te beletten troepen naar het Westfront te zenden, hebben nog wat meer hooi op hun vork genomen en ook in Palestina hun beste beentje voorgezet; aan den Jordaan, zoo melden zij, zijn de Turken beslissend verslagen, waarbij meer dan 600 gevangenen hun in handen vielen. Alweer een smaad voor den Duitschen adelaar.

Zal na dit alles het Duitsche volk nog zoo bereidwillig inteekenen op de nieuwe 15 miljardleening, die bij den Rijksdag ter goedkeuring zal worden ingediend en waardoor de nationale oorlogsschuld tot 139 miljard zal stijgen?

Haiti verklaarde deze week den oorlog aan Duitschland; waarschijnlijk zullen er wel Duitsche schepen liggen. Immers ook Urugay, dat misschien een honderd man naar Europa stuurt, om de bonte schakeering der Entente-uniformen volledig te houden, begrijpt thans wel dat de 8 Duitsche schepen, samen 62000 ton inhoud, het hoofddoel van zijn gewenscht ingrijpen is geweest. Het eerste schip is al aan Amerika afgegeven, de overigen zullen wel volgen.

Guatamala heeft Fransche officieren gevraagd om zijn „leger" te organiseeren. Moet dat ook naar Frankrijk?

Koblenz, aan den Beneden-Rijn gelegen, is door Engelsche vliegers gebombardeerd. Ernstige schade is toegebracht aan de brug over den Moesel, aan het Koninklijk Paleis en in het fort Ettrenbruheim, waar talrijke soldaten zijn gedood. In de stad zelf vielen er een veertig menschen als slachtoffer.

Dan hebben koning Albert en koningin Elisabeth een vreedzamer luchttochtje gemaakt, toen zij van Frankrijk uit naar Londen hebben gevlogen ter bijwoning van de zilveren bruiloft van het Engelsche koningspaar. Door den oorlog is aan dit feest geen publieke luister bijgezet. Mogen zij het spoedig in dezelfde rustige blijheid over vieren, waarmee kort voor den oorlog het Duitsche Keizerpaar hun zilveren huwelijksfeest hebben herdacht. Niemand dacht toen aan den oorlog — en hij kwam plotseling; niemand verwacht thans een spoedigen vrede, — moge ook deze plotseling komen!

Berichten uit de Kolonie.

De nieuwe Postzegels.

Volgens een publicatie-verordening van den Gouverneur zijn van den 16en dezen maand af alle bestaande postzegels van één cent ingetrokken en daarvoor in de plaats gesteld nieuwe, lichtbruine zegels. Behalve de waardebepaling „1 cent" onder het woord „Curaçao" zijn er nog de initialen van den waarnemenden postdirecteur op afgestempeld: „H. A. W".

Alle andere postzegels van 1 cent zijn door dezen maatregel ingetrokken, dus als frankeering ongeldig, de oude groene tijdelijk, de doorgeknipte 2 en 2½ centszegels voor goed. Tot aan den 16den Augustus echter kan men deze drie soorten aan het postkantoor inwisselen. Men hoopt aldaar spoedig de uitgeputte voorraden uit Nederland te kunnen aanvullen.

Brug-herstelling.

Vandaag zal, naar ons verzekerd werd, de tweede ponton met machine wederom aan de brug worden vastgehecht, zoodat veel moeilijkheden bij het openen zijn ondervangen.

Immers na de verzakking van de brug en het zinken van ponton met machine, eenige maanden geleden, was de toestand steeds onzeker. Het geringste defect aan de overgebleven machine bracht een weigering teweeg. Met havenmeester en loods was een regeling getroffen om in dit geval de loods-motorboot ter hulp te zenden om de brug te openen.

Hoeveel moeite de brugdirectie zich getroost heeft om scheepvaart en publiek ter wille te zijn, blijkt hieruit, dat de Heer H. Perret Gentil zelf de reis naar Amerika heeft gemaakt om stalen trossen aan te koopen voor de Emma-brug. De uitvoer er van was echter verboden. Breekt nu hun laatste stalen tros, dan moet het sinds jaren afgeschafte Manilla-touw weer zijn dienst verrichten.

Oproeping.

Het ministerie van Koloniën vraagt een onderwijzer voor de openbare lagere school te Philipsburg (St. Martin) om op te treden als hoofd dier school. Hoofdakte en schoolakte Engelsch zijn vereischten.

De aanvangsjaarwedde is op zijn minst f 2850 voor iemand, die alleen deze vereischten bezit, terwijl zijn traktement kan opklimmen tot f 4050 na de drie driejaarlijksche verhoogingen (waarbij de Nederlandsche dienstjaren voor de helft medetellen) en hij in het bezit is van Middelbare akte Engelsch. Andere bijakten besorgen hem nog bijzondere toelagen.

De bijzondere R. K. school te Philipsburg, waaraan 4 bezoldigde leerkrachten werkzaam zijn, ontvangen te zamen f 2800. Het hoofd dier school, die behalve haar hoofdakte ook akte Engelsch bezit, heeft dus de vereischten, die aan bovengenoemden onderwijzer gesteld worden en ontvangt als toelage f 1000.

De andere drie werkkrachten, waarvan er een 2de klas is (3de klas+akten Engelsch, Nuttige en Fraaie Handwerken) een 3e klas met akte Engelsch en de vierde een 3e klas zonder bijakten, ontvangen als bezoldiging te zamen f 1800.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen deze week een circulaire, waarin ons wordt medegedeeld, dat onder medewerking van de heeren H. Knottenbelt en Co. te Rotterdam een commanditaire vennootschap alhier is opgericht, die den naam zal dragen: Knottenbelt en Co.

De heer C. G. de Haseth Cz., medevennoot, zal optreden als directeur alhier der firma, die zich belast met alle aangelegenheden betreffende import en export, commissies, agenturen en bankzaken.

Inspectie.

De Bisschoppelijke inspecteur v. h. R. K. Bijzonder onderwijs, de Eerw. Frater Directeur Aurelianus is gisteren met de „Leila" naar Bonaire vertrokken voor schoolinspectie.

De inspecteur van het onderwijs alhier, de heer H. Meerdink, heeft, vergezeld van de heeren B. E. van der Veen Zeppenfeldt en S. M. L. Maduro, leden der schoolcommissie, deze week Maandag het Collegium St. Thomas der Eerw. Fraters bezocht.

A.s. Maandag denkt de schoolcommissie te Pietermaai inspectie te houden op de Fraterschool.

Philadelphia.

Eindelijk is gisteren morgen de langverwachte „Red D" Liner binnengekomen. Reeds vorige week Woensdag had hij volgens de officieele lijst van het agentschap in onze haven moeten aankomen, doch zijn komst is een week verschoven door omstandigheden.

Vooreerst kwam de Philadelphia Zondag 7 Juli te New-York aan, dus meer dan een week te laat; vertrokken den 9en maakte de steamer de route langs de kust van Florida, toen tusschen de kust en de Bahama eilanden door, langs Cuba, Haïti, S. Domingo naar San Juan een reis van 1000 zeemijlen meer dan anders. Maandag 15 Juli te Porto Rico aangekomen, moest de ketel gerepareerd worden, zoodat het schip eerst Woensdagmiddag kon vertrekken.

Vulcanus.

Het S.S. „Vulcanus" is, naar wij uit goede bron vernemen, van Argentinië te Paramaribo aangekomen. Binnenkort kunnen wij het schip hier verwachten.

Examen stroohoedenvlechten.

Donderdagmorgen omstreeks 10 uur had in de school van den heer H. J. Cohen Henriquez het halfjaarlijksch examen plaats van degenen, die een diploma wenschten te behalen.

Onder de belangstellenden werden o. a. opgemerkt enkele Eerw. Geestelijken en verschillende leden van den Kolonialen Raad. Het theoretisch gedeelte liep vlug van stapel en het was aardig om te hooren, hoe vlot en correct de meisjes wisten te antwoorden op de kruisvragen van den heer Henriquez en de hoofdvlechtster, Mej. I. Crefte.

De volgende diploma's werden daarna uitgereikt:

Sta Rosa.

Anthonette Lamp D met N.
Felesita Lamp C
Carminta Monte D
Josefita Bentura B
Regilda Bobela C
Mathilda Eduardo C

Overzijde.

Carmen Natalis D
Isbelia Maduro C
Carmita Frasi C
Estanisla Chatlein C
Francisca Dortelina B
Maria [illegible] B
Felomena Santiago B
Rosalia Doran B

2de District.

Johanita Francisca B (Australia)
Raimunda Ignacio C (Sta Maria)

Aruba.

Louisa Kock C

Saba.

Olive H. Simmon C

De vier meisjes, wier namen hieronder volgen, hebben nog een hooger diploma behaald, dan het diploma D, wat zij reeds bezaten:

Viliana Pinedo, Overzijde
Maria Abad, Pietermaai
Bernadine Pedroe St. Willibrordus
Hendrina Albertus, Barber

In den loop dezer maanden hebben de volgende weesmeisjes van Habaay, wier examen vervroegd is, de onderstaande diploma's behaald:

Marie van der Lee, (die C reeds bezat) D.
Antonia Oduber C
Josefina Tingal C
Delfina Willems B

Bovendien heeft mej. Rose Adella Corner van St. Martin (N. G.) gebruik gemaakt van den correspondentiecursus, die onder leiding van zuster Agnes aldaar wordt gevoerd met den heer Henriquez, waardoor genoemde mejuffrouw diploom C wist te behalen.

Van Januari tot Juni, aldus las de heer Henriquez ons voor, waren er 101 hoeden verkocht voor de som van f 1400, waaronder 11 van f 25 2 van f 30; 1 van f 35 en 7 van f 40.

Op de uitstaltafels lagen dameshoeden, volgens een nieuw systeem gevlochten, ter bezichtiging.

De directeur zegde ons, dat dit de Latelhoeden zijn, die in alle vormen zullen worden gevlochten.

Als een verrassing had de heer Henriquez een nieuw model tot het slot bewaard. Onder applaus der aanwezigen noemde hij den nieuwen naam: Gouverneur Nuyens-hoed. Hij is mooi van model, sierlijk van vorm en niet te prijzig.

Waarlijk, de dag van Donderdag was voor den heer Henriquez een succes en wij hopen, dat de geslaagden, wien wij een hartelijken gelukwensch toeroepen, zich mogen beijveren om onze kolonie door deze industrie een goeden naam te bezorgen.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Juni 1918.

	Geboorten. M. gesl.	Geboorten. Vr. gesl.	Geboorten. in echt	Geboorten. b. echt	Overleden M. g.	Overleden Vr. g.	Aangegeven Levenl. in echt	Aangegeven Levenl. b. echt	H.
Stadsdistrict	15	19	18	16	12	16	0	2	5
2e. district	6	12	12	6	3	2	0	1	4
3e. district	10	8	7	11	3	2	0	0	4
4e. district	2	2	1	3	0	0	0	0	0
5e. district	3	6	5	4	0	0	0	0	1
Totaal	36	47	43	40	18	20	0	3	14

Spoedige komst.

Het S.S. „American" wordt volgens het agentschap omstreeks den 27 en dezer maand verwacht. De Spaansche boot „Legazpi" vertrok den 13en Juli van La Habana en kan dus de volgende week onze haven aandoen.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7,30 Overzijde.

1. The Midshipman March — Laurendeau
2. Raymond — Ouverture — A Thomas
3. Iberia — Valse Espagñole — S Gregh
4. Fantaisie sur „Traviata" — Verdi
5. In trauten Hain — Polka Piccolo solo — Fourmont
6. El Anillo de Hierro — Potpourri 1e uitv. — M Marques
7. Toda Corason — Danza 1e uitv. — J Campos
8. Old Comrades — March — C Teike

Een weldaad.

Vijfhonderd kooplieden van Bonaire hebben een dankbrief opgesteld, door meerdere inwoners eveneens onderteekend om den Venezolaanschen Administrateur der levensmiddelen te bedanken voor de hulp, die hij in dezen tijd van voedselschaarschte aan hen heeft gezonden.

De vice-consul van Venezuela te Bonaire heeft dit stuk aan Generaal J. V. Gomez toegezonden.

Officieele berichten.

Aan den ontvanger enz. op Bonaire J. L. C. Monsanto is om gewichtige redenen een maand verlof verleend; de klerk J. F. K. Perret Gentil is tijdelijk belast met de functiën van ontvanger enz. en de kommies 1ste klasse F. E. de Jongh met die van klerk enz. aldaar.

Het hoofd van den post voor D. T. op Aruba C. A. Beaujon is tijdelijk ontheven van dat ambt en tijdelijk overgeplaatst als seiner 3de klasse op Curaçao, en de hulpseiner alhier C. L. Juliao is tijdelijk belast met het ambt van hoofd van den post op Aruba.

Aan den seinwachter op het fort Nassau Antonio Romijn is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend, en Luis Regales is tijdelijk aangesteld tot seinwachter op dat fort.

De Predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente alhier Ds. G. J. Eybers is tevens tijdelijk belast met den dienst van den met verlof zijnden Predikant W. van den Brink.

Aan de onderwijzeres in nuttige handwerken aan de openbare school op Bonaire Mej. M. M. Jarman is tot herstel van gezondheid zes weken verlof verleend, en Mej. Emilia Debrot is tijdelijk belast met die betrekking.

Aan den brievenbesteller alhier F. M. Lopez is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Maria Da Costa Gomez, Dorote Enkel, Felix Canis, Jan Mart, Ijkjen Tami.

„Droog."

St. Thomas en de Virginische eilanden, die onder Amerikaansch bestuur staan, hebben van hooger hand het verbod ontvangen om alcoholische dranken te verkoopen.

Evenals in de meeste Staten der Unie zal het daar voortaan „droog" zijn.

Overzijde.

Buitenland.

Overvloed en toch gebrek.

Nog steed hooren wij, dat er in sommige landen graan in overvloed is, dat echter door gebrek aan vervoermiddelen niet kan worden geëxporteerd. Zoo moeten in Oekraine en Roemenië nog groote voorraden aanwezig zijn van den oogst 1916 en '17. Ook boven in Rusland treft men in enkele streken korenschuren aan, die niet ten bate van consumenten kunnen geledigd worden.

Het volgende bericht uit Amerika meldt ons hoe daar op sommige plaatsen het graan rot op den grond. Een deputatie uit den stam der Omaha Indianen heeft den levensmiddelcontroleur van den staat medegedeeld, dat, tengevolge van het gebrek aan transportmiddelen, niet minder dan een half millioen bushels graan, die de Indianen op hun land hebben geproduceerd, bezig zijn te rotten.

(*Noot*: Een half miljoen bushels komt overeen met ruim 18 miljoen liter.)

'n Andere klacht stijgt op uit de havenstad Archangel. Terwijl heel Rusland reikhalzend uitziet naar voedsel en andere bestaansmiddelen, liggen in Archangel voor millioenen aan goederen, die Amerika en Engeland toevoerden, maar die niet naar het binnenland kunnen gaan, daar er, in plaats van de 400 daarvoor dagelijks benoodigde spoorwagens, slechts tien tot dertig beschikbaar zijn. Er liggen o. a. 13 millioen Pud ingemaakte kool (Pud=Russisch gewicht =16 K.G.) groenten, peulvruchten, enz. Wanneer niet ten spoedigste maatregelen kunnen worden getroffen, zal men het grootste gedeelte dier waren, met name die, welke aan bederf onderhevig zijn, dus juist die voor de voedselvoorziening, in zee moeten werpen!

Hij kon het gerust doen.

Te Berlijn, op het dak van een der paleizen Unter den Linden wapper de op 1 Mei een roode vlag. Een roode vlag midden in den historischen zegeweg van de Duitsche keizerstad! De goedmoedige burgerman bleef ontzet staan en wachtte tot de brandweer zou komen. Hij wachtte een uur, maar zij verscheen niet. En de burger vroeg zich af of de wereld waanzinnig was geworden, of het kiesrechtontwerp wellicht was aangenomen en de Pruisische toekomststaat voor goed was ingevoerd. Hij wendde zich deodelijk tot een politie-agent, maar deze bewaarde een hardnekkig stilzwijgen en lachte slechts een bitter-weemoedigen lach. De handen van de politie waren gebonden, zij wilde wel, maar kon niet. Want het dak, waarop de roode ergernis in den wind wapperde, was een ex-territoriaal dak waartegen zelfs de Pruisische politiemacht niet op kon.....

Het was het dak van het Russische gezantschap!

Japan in de toekomst.

Het Zweedsche blad „Sydvenska Dagbladet" schrijft hierover het volgende:

Japan doet thans pogingen tot de verwezenlijking van het ideaal van den Mikado in het Verre Oosten. Het wil zich rangschikken onder de groote mogendheden. Heel Siberië benevens Mandsjoerije moet aan de Japansche heerschappij worden onderworpen. Dit is de tweede stap op dien weg; de eerste werd gezet in den oorlog met Rusland vóór 14 jaar; de derde zal noodzakelijk gericht worden naar de Philippijnen, Tonkin en Hawai.

De positie is ongetwijfeld zeer gunstig. Het verbond tusschen Engeland, Frankrijk en de Ver. Staten binden de handen van deze landen. Voorbereidingen zijn blijkbaar sinds lang getroffen. De regeering in Tokio heeft beslist geweigerd aan het vooral in Frankrijk dikwijls gehoorde verzoek te voldoen, om n.l. troepen naar Europa te zenden, want deze kunnen beter in de buurt van Japan zelf worden gebruikt.

In Frankrijk, waar de naïviteit blijkbaar onuitroeibaar is, gelooven de bladen aan het onschuldige spelletje, dat Japan in Siberië wil spelen. Het is evenwel niet zoo gemakkelijk om gehoor te vinden in Washington. De telegrammen uit Amerika zijn voorzichtig. De gevolgen van een ingrijpen moeten Wilson en Lansing met vrees en angst vervullen, als zij met de mogelijkheden van de toekomst rekening willen houden. Wat het gele ras bezet heeft, zal het zeker nooit weer uit handen geven. Met het bezit van Noord-Azië hebben zij onbestreden een onbeperkte heerschappij over China, waar hun kooplieden reeds probeeren hun Engelsche en Amerikaansche concurrenten in een hoek te dringen, evenals het hun reeders gelukt is, zich een monopolie in de Oostelijke wateren te veroveren.

Plaatskaartjes uitreiken?

Dikwijls lezen wij in de Fransche bladen, dat de moreele uitwerking van het Duitsche ver-dragende kanon op de Fransche bevolking luttel is. Toch heeft men te Parijs voorzorgsmaatregelen genomen om het publiek onmiddellijk bij een overval te kalmeeren.

Een Fransch blad schreef dienaangaande:

„Zou men niet een kaart uitreiken, welke toegang tot de bomvrije kelders geeft? Een dergelijke „carte d'abri" bestaat reeds in Eperny. De bewoners moeten over de beschikbare bomvrije kelders verdeeld worden en iedereen weet in geval van gevaar, op welke hem toegewezen plaats, die hem niemand ontnemen kan, hij recht heeft.

De lieden, die op straat door het gevaar worden overvallen, kan men, zoover plaats voorhanden is, in den naast bijzijnden kelder binnenlaten. Maar zij moeten kunnen aantoonen en een verklaring kunnen afgeven, waarom zij zich op een tijd, dat het verkeer verboden was, buiten bevonden. Deze maatregelen zijn hoofdzakelijk genomen om een herhaling van de plaats gehad hebbende ergerlijke tooneelen te voorkomen."

De zilveren bruiloft van het Engelsche Koningspaar.

Den 6en Juli j.l. hebben koning George en koningin Mary van Engeland hun zilveren huwelijksfeest gevierd. Om de oorlogsomstandigheden wilden zij niet, dat er publieke feestelijkheden op dien dag zouden plaats grijpen noch dat het volk in de steden of op het land iets in dien trant zouden organiseeren.

Het plan was alleen naar de St. Paul's Kathedraal te gaan ter bijwoning van de plechtige dankzegging aan God voor de ontvangen zegeningen en daarop zich te begeven naar Guildhall om de gelukwenschen van den Lord Major en de Londensche grootwaardigheden in ontvangst te nemen. Ook deze receptie moest streng particulier zijn. Het koninklijk echtpaar heeft op dien dag een vorstelijke gift voor weldadige doeleinden geschonken.

Uit dit huwelijk van den toenmaligen prins van Wales met Maria de Teck, dochter van princes Polly van Cambridge, hetwelk den 6en Juli 1893 in de koninklijke kapel van het paleis S. James plaats had, zijn drie sonen geboren, de prins van Wales, prins Albert en prins Henry, terwijl de eenigste dochter, princes Maria, een der schoonste en edelste is der huwbare princessen aan de Europeesche hoven.

Van burgemeester tot vlieger.

John Purroy Mitchell, de vorige burgemeester van New-York heeft enkele weken nadat hij zijn ambtsketen had afgelegd, zijn burgerlijke kleeding verwisseld met het militaire vliegerscostuum.

In de vliegschool te San Diego, Californië, ontving hij zijn eerste opleiding. Na enkele weken proefvluchten te land gemaakt te hebben, deed hij in Februari zijn eersten tocht in het luchtruim, vergezeld door zijn leermeester, een Amerikaanschen sergeant.

Drie weken later vloog hij alleen uit en bracht het zoover, dat hij lange tochten maakte en zich weldra begon te oefenen in het looping-the loop. In Mei haalde de ex-burgemeester zijn brevet als militair vlieger van de reserve, na als proef op 4000 voet hoogte zijn „kunstjes" vertoond te hebben.

Binnenkort, zoo melden de Amerikaansche bladen, denkt de „vlieger" Mitchell naar Frankrijk over te steken.

Hamburg-Herat.

Was vroeger de welklinkende leus in Duitschland: Berlijn-Bagdad, thans zegt de socialist Richard Hennig, moet aan het Duitsche volk een nieuw wachtwoord in den mond gelegd worden, dat het oude, thans niet meer te verwezenlijke, zal vervangen.

Het tractaat van Brest-Litowsk voorziet in deze machtsuitbreiding, die het Duitsche volk geen schrik op het lijf moet jagen. Van Berlijn naar Batoem, in het bezit onzer Turksche vrienden; vandaar naar Bokhara en als eindpunt Herat in Afghanistan. Mag dan de Duitsche handelsijver zich geen weg banen door de Oekraine, Kaukasië en Perzië om zoo de Noordzee met Zuid-West-Azië te verbinden?

Een Finsche Koning?

Eenige maanden geleden circuleerde in de pers een bericht, dat aan Prins Oscar van Pruisen de Finsche koningskroon was aangeboden. Men hoorde er niets meer van; zelfs kwam er een gezantschap bij den Paus, uit naam van de nieuwe Finsche Republiek. Thans, zoo lezen wij, wordt in Finsche regeeringskringen toch ernstig gedacht aan de candidatuur van prins Axel van Denemarken voor den Finschen koningstroon. Men heeft zich reeds eenigen tijd geleden in verband daarmede tot het Deensche koningshuis gewend, en de candidatuur schijnt van de zijde der groote mogendheden geen zwarigheden te ontmoeten.

Prins Axel van Denemarken is een broeder van den tegenwoordigen koning van dat land, Christiaan X, van koning Haakon VII van Noorwegen, terwijl zijn moeder een geboren prinses van Zweden is, zoodat, wanneer prins Axel de kroon aanvaardt, het Finsche koningshuis met de regeerende vorstenhuizen der drie Scandinavische rijken verwant zou worden.

Luchtaanvallen op Duitsch gebied.

Het Wolff-bureau meldt, dat de strijdmachten der geallieerden in de maand Mei 23 luchtaanvallen deden op Duitsch gebied. Daarvan waren er dertien gericht tegen de Lotharingsche, Luxemburgsche, Saar- en Moezel-industrie-gebieden.

In geen geval hadden zij storing in het bedrijf tengevolge. Meestal konden de vliegtuigen, dank zij het afweergeschut, niet eens hun bommen werpen. Van de overige tien aanvallen waren er drie gericht op Trier, verder op Saarbrücken, Mannheim en Pirmasens. Terwijl hier geen militaire schade kon worden aangericht, was de beschadiging van huizen en particuliere eigendommen vaak niet onaanzienlijk. In het geheel vielen twaalf menschen als slachtoffer, terwijl 15 personen zwaar en 21 licht gewond werden.

Een vijandelijke tweedekker viel in onze handen.

Na Ierland Indië?

In een gedenkschrift van het Indische National Comité wordt gezegd:

„Het Reutertelegram, hetwelk wist mede te deelen, dat Indië aan Engeland 5 tot 6 millioen soldaten zou kunnen leveren, behoeft nadere verklaring. Men wil daarmede slechts de door den tegenspoed in Frankrijk ontstane, gedrukte stemming in Engeland opheffen, als ook den neutralen en bondgenooten voorspiegelen, dat Engeland zijn hulpbronnen nog lang niet geheel gebruikt heeft. Reuter verzwijgt echter, onder welke voorwaarden de Indische Nationalen tot zulk een hulp bereid zijn. Indië verlangt zelfbestuur; maar men weet, dat Engeland daarin niet bewilligen zal, wijl het daarmede practisch zijn heerschappij over Indië prijs zou geven. Het oogenblik voor dezen Indischen eisch is in politiek opzicht goed gekozen. Engeland staat dus voor de vraag: Home Rule aan Indië? of volkomen militaire nederlaag? Kiest het het eerste, dan verliest het Indië. Staat het geen zelfbestuur toe, dan zal het niet wagen een half millioen Indiërs wapenen voor den strijd in Europa in de hand te drukken."

Curiosidades de la Guerra.

La Guerra Europea ha sacado a la luz de una manera positiva el valor del aceite de hígado de bacalao como un elemento nutritivo productor de fuerzas y resistencia. Cuando escaseaban alimentos y medicinas en Alemania, esta potencia mandó á Noruega agentes para acaparar la produccion total de aquel aceite. Convencida Inglaterra del valioso de este elemento de subsistencia que su enemigo tan maliciosamente aprovechaba, el año siguiente mandó sus agentes á Noruega y contrató á precio fabuloso todo el abaste para uso de las tropas Aliadas. Ese es un verdadero tributo al gran valor de aquel precioso aceite y motivo porqué hubo que pagar precios fabulosos por él para continuar elaborando la Emulsión de Scott, para que no falte ra este medicamento, tan indispensable en estos paises donde dependen de ella millares de organismos debilitados. La casa de la Emulsión de Scott no reparó en gastos para asegurarse sus abastos de Aceite di Hígado de Bacalao y además de tener hechas sus contratas anticipadas para refinería de Noruega, mandó compradores recorriendo las pesquerias recogiendo nuestro abatos sin considerar el costo. Gracias á lo cual no faltará aquí la famosa medicina en nuestro pais. 3